

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kizsardák és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó;

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

Szövetkezetek a gazdasági konszolidáció szolgálatában.

Az a hatalmas fejlődés, amelyet az utóbbi évtizedekben, különösen azonban a háború kitörése óta a szövetkezeti hálózat az egész világon fel tud mutatni, lehetővé tette azt, hogy a szövetkezetek minden olyan társadalmi és gazdasági kérdésben, amelynek jelentősége szélesebb néprétegekre kiterjed, hallassák szavukat. A szövetkezetek megerősödése rájuk nézve azonban nemcsak jogokat, hanem kötelességeket is jelent és, hogy ez így van, azt a vezetők át is érzik. Ennek a meggyőződésnek megnyilvánulását láthatjuk abban, hogy különösen az angol szövetkezők a mozgalomnak elmélyítése és kiterjesztése érdekében nagyon sokat tesznek, tanfolyamok rendezésével és a propaganda más nemeivel törekednek arra, hogy a tudományos érvek is rendelkezésére álljanak a fiatal szövetkezeti harcosoknak.

Iten főként azokra az eseményekre igyekszünk ezúttal felhívni olvasóink figyelmét, amelyek azt mutatják, hogy a szövetkezeti tábor nagyon jól látja azokat a tennivalókat, amelyek a gazdasági téren merülnek fel és amelyeknek megoldása egyik elsőrendű feladata azoknak, akik a vezetést magukra vállalták. Nagyon érdekes ebben a tekintetben a svájci szövetkezők megmozdulása, akik tudvalevőleg éppen a világ legszövetkezettebb állam. A nálunk is ismert nevű F. Schär áll annak a küzdelemnek az élén, amelyet napjainkban folytatnak az ottani szövetkezők a vámtarifának reformja érdekében. Ha tisztában vagyunk azzal, hogy egy ország gazdasági életét milyen sok tekintetben befolyásolja egyes vámtételek miként való megállapítása, könnyen megérthetjük, hogy ez a küzdelem nehéz körülmények között folyik, annyival is inkább, mivel a szövetkezeti tábor egységes állásfoglalása ilyen kérdésekben felettébb nehéz, hiszen a szövetkezeti tagok aszerint, amint más és más a megélhetési forrásuk, majd az enyhébb, majd pedig a szigorubb vámtételek alkalmazását kívánják bizonyos árukra nézve. A küzdelem a vámtarifa reformjéért javában folyik, lefolyásáról majd annak idején be fogunk számolni olvasóinknak.

A francia szövetkezeti tábort jelenleg a

frank esése folytán érezhető drágaság, illetve az ezzel kapcsolatos áruuzsora letörésének módja foglalkoztatja. A cukor és a kenyér drágulásának szomorú jelensége van előtérben, a szövetkezeti írók legjobbjai, így Gide is, hallatják szavukat ezeknél az időszerű kérdéseknél, nyilvánvalóan azon meggyőződéstől vezéreltetve, hogy a közvélemény felvilágosítása a legelső lépés a spekuláció elleni küzdelemben. Konkrét esetekre való hivatkozással mutatják ki, hogy mennyire bűnös egyesek nyereségvágya abban, hogy a fogyasztókönység egyes szegényebb rétegei számára a legnélkülözhetetlenebb cikkek megszerzése is szinte lehetlenné van téve, ezzel kapcsolatban hivatkoznak azokra az eredményekre, amelyeket a malom- és sütőszövetkezetek működése révén elérni sikerült. A mostani, a győztes államokban is észlelhető zavaros viszonyok azzal a jó hatással járhatnak, hogy a szövetkezeteknek altruisztikus jellege minél többek előtt világossá váljék.

Az angol szövetkezők is küzdenek az áruuzsora ellen, náluk ebben a tekintetben a kenyérről és a lisztrel üzött uzsora megrendszabályozása ad sok tennivalót. Eitől eltekintve is nagyon fontos feladatok előtt állanak a rochdalei takácsok követői, mint arról meg is emlékeztünk, nagyon komoly formában merült fel az a terv, hogy az eddig meglehetősen elhanyagolt mezőgazdasági szövetkezeti hálózat kiépíttessék és a mezőgazdasági hitel megszervezését a szövetkezetek vegyék a kezükbe.

A legyőzött államok közül Németország szövetkezetei járnak elől a munkában, itten az a vezérelv, hogy az ország mezőgazdasági termelése fejlesztesse ki olyan fokra, hogy a külföldi behozatal feleslegessé váljék. Ezt a célt szolgálják a mezőgazdasági vonatkozású szövetkezeteknek minél nagyobb mérvű fejlesztése és megalakítása a szövetkezetek széleskörű bevonásával a mezőgazdasági hitelt nyújtó banknak, amelyről már szintén beszámoltunk olvasóinknak.

A szövetkezetek hivatást érzéssel töltött el azoknak a jelenségeknek a szemlélése, amelyek azt mutatják, hogy az egész világ szövetkezeti tábora nagy felkészültséggel lát neki annak a munkának, amelynek a célja a sok rázkódtalást szenvedett világgazdaság ujja-építése.

Az erdőknek hasznosítási berendezése.

Irtó: Márton Sándor.

Az erdészek a címben jelzett munkát, egyszerűen erdőrendezésnek hívják s ezt a címet csupán előreandó felvilágosításért alkalmazom, alábbiakban azonban csakis az erdőrendezés nevet használom.

Az erdők berendezésének alapjai, az eddig megjelent cikksorozatokban már előfordultak ugyan, mindamellett e szempontból való általános tárgyalásuk mellőzhetlen.

A fő alap- és irányelvek a következők:

1. a faállomány felnevelése hosszú időt igényel;

2. a talajvédelemről és a jövőről, a levágott területekbe a fáknak kellő betelepítésével gondoskodni kell;

3. a faanyagok szállítása, súlya és nagy költsége miatt, esetleg tetemes befektetést igényel.

4. a vágatási beosztás, illetve a hasznosítás módja attól függ, hogy:

- a) az aránylag legnagyobb fatömegnyerés
- b) „ „ legértékesebb faanyagtermelés
- c) „ „ legmagasabb kamatot hozás

szerint rendezzük-e be a gazdaságot és akár melyikre is alapítjuk, az idő szakonkénti avagy évenkénti jövedelmeztetésnek lehetőleg egyenlővé tételére törekedjünk s ezt sohase tévesztjük szem elől.

Az első tényező a faanyag előállításának hosszabb ideje. Ez 10 évnél rövidebb vagy 160 évnél hosszabb igen ritkán szokott lenni. Gondoljunk csak meg, hogy 10 évre is általános kellő áttekintéssel helyes tervet kidolgozni mily feladat; hiszen az esélyeket előre nem tudhatjuk. Hát még 160 évre mily nagy gondosságot, szakismeretet s tapasztalással rendelkezést s óvatosságot igényel a megieledő és 160 év múlva is alapirányában helyesnek bizonyulandó tervnek kidolgozása. De azért nem képtelenség a hosszabb időre való dolgozás, mert az erdőgazdaság nem évenkénti termések, hanem évek során egymásra nőtt fatömeget nyújt, amelyek a nagy állagot képviselik s erre sok tapasztalati adat van gyűjtve, úgy, hogy egy-két rosszabb vagy jobb év, az egész állagra csekély behatással van. Ez a tény adja meg aztán az erdőgazdaságnak biztosságát, hozzátevé még azt is, hogy csakis az erdei tűz az, még pedig fényvesekben a koronátűz, mely a faanyagot

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv.-Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassó-
ban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-szt.-
mártonban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán.
Elfogad tűz, jég élet, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kiháza-
sítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást
nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

teljesen megsemmisítheti, egyenként a faanyag ledőlve is évekig eláll, legalább tüzre alkalmas. És ennél tekintetbe jön a 4-ik tétel is arra nézve, hogy mily alappal bíró jövedelmeztetés lesz helyes. Ezért ezt itt tárgyalom.

Sok elméleti fejtegetés történt e téren s a 3-ik, amely a szolid pénzértékre helyezte az alapot, a legújabb időben teljesen elvesztette létezőségét, mert a %-t ingadozó tényezők határozzák meg s 160 év alatt sok minden előre nem látott dolog történhetik meg és eddigelé nincs oly biztos adatgyűjtésünk, amelyből ez az u. n. *pénzügyi vágás forgó* éveinek számát meghatározhatnók és mivel továbbá a pénzértéke nagyon is — mondjuk viszonylagos és nem is viszonylagos s így bizonytalan, a pénzügyi vágás forgót alapul sehogy sem ajánlhatom. Ellenben mivel minden gazdasági ténykedésnek egyedül helyes alapja csakis *anyag* lehet, így a pénzértéke az *arany*, a mezőgazdaság s legújában a pénzé is a hektoliterkénti átlag fajsúly mellett az egy métermázsza *buza*-érték: az erdőgazdaságnál is anyagot ajánlok alapnak, mely nem lehet más mint faanyag s legyen ez a *köbméterkénti* avagy sulyszerinti faanyag, mely amint a mezőgazdaságnál egyik főtermény a buza, az erdészethél a keményfa, még pedig az *egy köbméternyi vagy métermázsányi tölgy müfa* értékétől függően s ennek %-aiban kifejezve nyerné a többi fa és a puhafa is a maga-maga értékét. És erdészethez illő, hogy a faanyag legyen az alapvető, azaz a gazdaság jövedelmét és értékét faanyaggal fejezzük ki az u. n. *fahozam* (helyesebben *fatermés*, mely nem tévesztendő össze a növekvéssel) számításoknál, akár jelen, akár jövőre. P. o. a jelen fakészlet X. m³, évi fatermése 14 vagon puha müfa, az erdőnek értéke 200.000 m³ tölgy müfa stb.

Eredeti tárgyamra visszatérve, az erdőrendezésnél akár a legnagyobb akár a legértékesebb faanyagtermelést választjuk alapul, — amelyre nézve a helyi különleges viszonyok az irányadók — mindenikre van már több tapasztalati adat és így ebben nem érhet bennünket oly csalódás, mint az u. n. pénzügyi vágás forgónál, mindemellett szükségesnek tartom röviden párhuzamot vonni e két alap között.

A *sarjerdők* sarjadzása korhatára korlátozza a legértékesebb faanyag termelését s

ezért a sarjerdőknel a legnagyobb fatermés mód helyes, ellenben a szálerdőknel mindkettő elfordulhat, illetve mindenik jól alkalmazható. E tekintetben amint már említettem, a viszonyok legyenek döntők ugyan, de én személyes tapasztalataim alapján a legértékesebb faanyag termelését ajánlom általánosságban. Hogy ez alól van kivétel, erre nézve példának felhozom, hogy üveghutának, kőedénygyárnak tüzifa kell; az ezeket ellátás-erdőben a legtöbb fatermés a fő; karácsonyfa erdőben nagyvárosok közelében darabszámra dolgozunk, stb. stb.

Sok esetben nincs nagy különbség a két mód évei száma között, de erre nézve az előforduló, illetve betelepítendő fanemek növekvési általános viszonyai mérvadók. P. *tölgyfánál* a legtöbb fatermés kora, jobb talajon 100 év, a legértékesebbé 160 év; rosszabb talajon 80—90 illetve 120 év; lucfenyőnél jobb talajon 90, illetve 120 év és gyengébb talajon 80, illetve 100 év.

Legjobb utmutató erre a helyi növekvés kipuhatólása, álló fák s erdőrészek fatömegének pontos felvétele, döntött törzsek egyszerűbb elemzése után, amely nagyobb erdőbirtoknál, több termőhelyről való adatgyűjtéssel igen értékes alapot terem az erdőberendezésnek.

A *második* alapelnél a talajminőség és a termőhelyi viszonyokhoz mérten a tenyésztendő fanemek kiválasztása főgondja legyen az erdőrendezőnek, mert az erdő nem műhely és mégkevésbé gyártelep, melyben az ember akaratára érvényesülhet s amelyben az ember határozza meg a célt és módot, hanem az erdőben a természet uralkodik s ehhez kell alkalmazkodni, mert aki a természetnek utánozhatlan életerejét számításán kívül hagyja, igen nagyon csalódnia fog és az életerő a neki megfelelő állítja helyre, a vele szemben állót pedig elsepri. Példa erre a magyar alföldön az egykor erőltetett fenyő teleptés kevés sikere, az igen gyenge, erősebben sárga, avagy vörös szemcsés kvarc-homok talajon ősi fanemének a fehérnyársnak mellőzése és helyette az ákác betelepítése, mely oly hamar holtpontra jutott, még pedig azért, mert a gyenge homoktalajban csak kevés oly anyag van, mely keményfa neveléshez szükséges. Ilyen a vörösfenyőnek alacsonyabb fekvésekben próbálgatása stb. stb. Legcélszerűbb a meglévő fanemnek megtartása

vagy pedig ugyanoly termőhelyeken már bevált egyéb értékesebb fanemnek behozatala, megjegyezvén, hogy a televényben nem gazdag talajon legalább egyik fő fanem bőlombozatu s így lombhullatása révén talajerőfentartó és mély gyökérzetű legyen, a széldöntés mérséklése és a különböző mélységű talajoknak kellő hasznosítása céljából. E mellett a fanemeknek *műszaki használhatóságon* mérlegelése is előtérbe kell hogy lépjen, mert ez teszi értékessé a faanyagját. Sok fanem betelepítése felesleges; elég ha a főfanemek száma 2—3, ritkán 4 s ezenkívül a mellékfanem 1—2; az alárendelt mennyiségben előforduló fanemek száma figyelmen kívül hagyandó.

(Folytatása következik.)

Rivonat az agrár komité naplójából.

Folytatás.

1923. február 26-án hozott 11-es számú határozat.

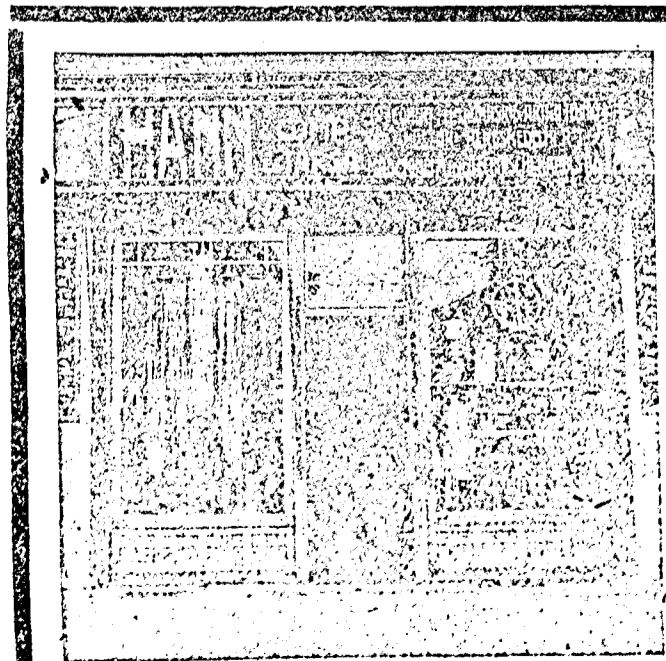
Az agrár comite egyhangulag elhatározza:

1. Visszautasítja mint indokolatlant a csikmegyei vagyonszövetség igazgatója és ügyvédje által beterjesztett revíziós kérvényt (2308. sz. 1923. feb. 1.), a gazdasági tanácsos, a kertületi gazdasági felügyelő, az államügyész stb. beadott kérvényeit.

2. Helyet ad a birtokbalehelyezési központi pénztár kérvényének (2335 sz. 1923. feb. 3.)

Hatályon kívül helyezi a gyergyószentmiklósi járási bizottságnak és a csikmegyei bizottságnak határozatait és kimondja, hogy az Ausztria és Törökország között kötött 1769. évi megegyezés alapján Moldova földjéből elvett és Ferenc József császárnak 1859. február 16-án kelt rendelete folytán Csikmegye közönségének használatba adott javak jogszertint a román állam tulajdonai és ennek következtében kisajátításnak helye nincs: viszont a román állam arra lévén hivatva, hogy az általános mezőgazdasági, erdészeti, kereskedelmi és ipari stb. érdekeket támogassa, mindenféle kártérítés nélkül ezen javak tulajdonába és használatába lép, viszont a javak jelenlegi kezelősége miután semmi hivatása nincsen, megszűnik.

A román államnak, mint ezen javak abszolút tulajdonosának az erdélyi, bánáti, kőrös-

Raffia-háncs
rézgalic, kénpor, rézkénpor, Manillazsineg,
Szölőpermetezők
favédelmi- és vetőmagcsávázó szerek,
Köszénkátrány

gazdasági gépek és eszközök, géphajtószijak, szerszámok stb.
legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géposztályában

HANN és TÁRSA GÉP- ÉS MŰSZARI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Beloazvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. 11. II.)

Telefonszám: 2-36.

Sürgőnyczim: Hanncomp.

vidéki és máramarosi agrárreform törvény alapján feladata kielégíteni az igényjogosultak szükségletét a jelzett javakból, a megmaradó rész viszont az ő közvetlen tulajdonában és kezelésében marad.

7. számú vélemény. Az agrár comitè következő véleményen van: Jogi személyek erdői, amelyek közé a községek is számítandók, teljességükben kisajátítanak, kivételek csak a 8-ik cikk 6-ik pontjában felsorolt esetek.

24358—1922 sz. rendelet. Egyes, a járási bizottságok által kihirdetett kisajátítási határozatok nem állapítják meg határozottan a tulajdonosnak meghagyott rész kiterjedését, sem azt, hogy hol fekszik ez a terület.

Miután a jelenlegi kisajátítás az agrártörvény értelmében egy bizonyos érinthetetlen maximumig terjed, tekintetbe véve, hogy ha a határozatok a tulajdonosnak meghagyott rész pontosan megállapítják, ezáltal elkerülhető lesz a kimerésekre vonatkozó felszólalások nagy része, mindezen okoknál fogva fölkerjük, sziveskedjék intézkedni, hogy a jövőben ezek a bizottságok a tulajdonosnak meghagyandó rész kiterjedését és határait föltétlenül megállapítsák.

Törvények, rendeletek.

Községi díjak táblázata.

(folytatás.)

21. A csatornázott utcákon lévő épületek minden m²-e után a csatorna használatáért s különösen az esővíz lefolyásáért ez pedig m²-ként az I. kerületben 0.50, a II-ban 0.40, a III-ban 0.20, a IV-ben 0.10 leuig, (csak városokban).

22. A front minden hosszmetere után az utca seprésért és takarításért és pedig az I. kerületben 20, a II-ban 15, a III-ban 10, a IV-ben 4 leuig, (csak városokban).

23. A temetkezési vállalatoktól minden temetés után a temetés díszéhez képest a község által megállapított tarifának megfelelően, de egy lovas dísztemetés után 5%, két lovas után 10%, négy tovas után 15%, hat vagy több lovas után 20%.

24. Minden a kereskedelem minőségét, vagy hivatást, valamint a kereskedő, vagy hivatást gyakorló nevét jelző cégtábla után évente 500 leuig, (községekben 200) idegen nyelven vagy idegen betűkkel írottak után évente 8000 leuig.

25. Libériás (diszes) cseléd után évente 1000 leuig.

26. Egyszerű libériás cseléd után évente 500 leuig.

27. Üzleti ruganyos (bér) fogat után (nyitott vagy zárt), ha egy lovas, naponta 10 leuig, 2 lovas naponta 15 leuig.

28. Bér-automobilért naponta 30 leuig magán fogatokért évente 600 leuig; egy magán szekérért évente 200 leuig.

29. Egy bér-szekérért, vagy bármely más nem ruganyos bér-járműért, egy lovasért naponta 5, két lovasért 15, három vagy több lovasért 20 leuig, (csak városokban).

30. Minden nyilvános állati erővel vont teherhordó jármű után 1000 kg. megterhelésig naponta 20 leuig, 1000 kg-on felül 30 leuig.

31. Bármely mechanikai erővel vont teherhordó jármű után és pedig naponta 1000

kg. megterhelésig 20, 1000—2500-ig 25, 2500—3500-ig 30 leuig. Ugyanez alkalmazandó a vontató-gőzökre is.

32. Minden omnibuszért, vagy lóval, vagy mechanikai erővel vont társas-kocsiért, amely személyt szállít, naponként 40 leuig, (csak városokban).

33. Minden lóvasuti, vagy villamos vasuti kocsiért naponta 100 leuig.

34. Minden automobilért, motor-bicikliért, pótülésért, a bér és hatóságiak kivételével és pedig automobilért 12 HP-ig évente 2000, 13—14 HP-ig 3000, 25—36 HP-ig 5000, 37—60 HP-ig 8000, 60 HP-én felül 12.000 leuig. Egyszerű motorkerékpárért évente 200 leuig pótüléssel 100 leuig, (csak városokban).

A foglalkozás üzéséhez szükséges 36 HP-nál nem erősebb automobilon tulajdonosai e díj felét fizetik. Ilyen járművekkel kereskedők a raktáron lévő járművekért díjat nem fizetnek, (csak városokban).

35. Minden kerékpár után a közszolgáltatásban használtak kivételével, évenként 100 leuig (csak városokban).

36. A fogatokon, vagy automobilon használt cimerekért, vagy megkülönböztető koronákért tulajdonosként a járművek számára való tekintet nélkül, évente 2000 leuig, (csak városokban).

37. Minden egyes luxus, hámos vagy hátsó ló után évente 600 leuig, (csak városokban).

38. Kereskedelemben, iparnál vagy orvosok által használt hámos vagy hátsó ló után a fuvarosok lovainak kivételével 100 leuig, (csak városokban).

39. Cselédért (férfi vagy nő) ha csak egy van, a gazda mentesül. Több cseléd esetén az elsőért évente 40 leuig, a másodikért 80, a harmadikért 160, a negyedikért 320, az ötödikért és minden továbbiért így, számtani haladvány szerint 640 leuig.

40. Egy nagy állatnak a község piacán vásárlásain eladásáért darabonként 100 leuig. Kocsiért 20 leuig. Sertésért 50 leuig.

41. Egy nagy állat eladási jegyért (járlat) darabonként 15, kicsiért 5 leuig.

42. Fürdőhelyeken hét napnál tovább tartózkodó vendégek után, a kiskorú gyermekek kivételével havonta 50 leuig.

43. A szerencsejátékokat űző házak, mint klubok, körök és bármiféle nyilvános helyek, hipodromok, meglévő és létesítendő sportterek, amelyek a város belső területén vannak, amelyeknél a hazard játszva a főszerepet, a nyers bevétel 30 százalékáig.

44. Minden utas után a luxus szállókban naponta 10, első osztályban 8, II. osztályú és ugynevezett garni-szállókban 5 leuig. Az olyan külföldi államokból való utasok után, ahol ilyen díjakat szednek, a szálló-bérével egyenlő díj szedendő, vagy fix díj, amely azonban nem lehet nagyobb, mint az utasok utáni díj ötszöröse, a szálló osztályának megfelelően.

45. Magánosoknál lévő kutya után évente 30 leuig, luxus kutya után évente 500 leuig. Községekben 5 leuig s azon kívül minden háztartásban egy, valamint a nyájakat őrző ebek mentesek.

46. Bitangóságban talált nagy állatért naponta 10, kicsiért 5 leuig.

47. Tűzoltó-díj: 1. minden adózó 10

leuig; 2. minden épület után a bérleti érték 3%; 3. a biztosító társaságok a helységben beszédett tüzbiztosítási díjak 1%-a (csak városokban).

48. Kereskedők és iparosok által a város utcáin szállított és a raktárakból szállított áruk után az érték 0.5%-áig (csak városokban).

49. Az állandó vagy hordozható mechanikai fűrészekért évente 300 leuig, (csak városokban).

Vége.

Vegyes közlemények.

Kérelem tagjainkhoz. Egyesületünk könyvtárának gyarapítása céljából felkerjük azon t. tagtársainkat, akik gazdasági szakmunkákkal fölös számban rendelkeznek, sziveskedjenek azokat egyesületünk könyvtára részére átengedni.

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomásának megfigyelései szerint július hóban a maximális légnyomás 724.7 volt július 13-án. A min. 714.1 volt július 30-án. A legnagyobb meleg 29.5 volt július 16-án. A legnagyobb hideg 5.0 volt július 12-én. Az átlagos hó júniusban 18.9 volt. A legnagyobb csapadék volt július 5-én 13.0. A csapadék egész havi mennyisége 53.5 mm. A csapadékos napok száma 16.

Az erdélyi állatorvosok kongresszusa.

Az erdélyi állatorvosok egyesülete augusztus 11-én tartja első kongresszusát, melyre a következő meghívót bocsájította ki: Az erdélyi állatorvosok egyesülete még 1919-ben alakult, azonban a kedvezőtlen viszonyok következtében nem kezdte meg intenzívebb működését a kollegiális érzés előmozdítása céljából a jelenig. Ezért azt hisszük eljött az idő, hogy megkezdjük intenzívebb működésünket, hogy összeszedjük sorainkat, hogy mi is egy kövecskét helyezünk karunk szervezetébe. Teljes szeretettel és kollegiálissal meghívjuk az erdélyi állatorvosok első kongresszusára, mely augusztus 11-én 9 órakor a kolozsvári megyei prefektúra dísztermében fog megtartani a következő programmal: 1. Megnyitó: Tofán Pál elnök. 2. Az egyesület tevékenysége. Előadó: Guguian. 3. Az egyesület választmányának megválasztása. 4. Az állattenyésztés kérdése Erdélyben. Előadó: Moldován Viktor. 5. A tenyésztési szervezetek szervezése. Előadó: Cristea Tibor. 6. Az állatorvosok helyzete Erdélyben. Előadó: Iarca T. 7. A kiválasztás kérdése az állattenyésztésben. Előadó: Spanul P. 8. Esetleges indítványok. Tofán P. sk. elnök. Guguian sk. titkár.

A gabonavetésterület. A legújabb statisztika szerint Románia ez évi vetésterülete a következő: Buza 1 millió 138 ezer 204 hektár (a megelőző évben 1 millió 208 ezer 813 hektár), rozs 66904, (59316), árpa 889.988 (873039), zab 731,480 (752,351) hektár.

Új kiviteli rendszabályok. A legfőbb gazdasági tanács Constantinescu földművelésügyi miniszter elnökletével ülést tartott, amelyben Bratianu Vintila pénzügyminiszter, Sassu kereskedelemügyi miniszter és Constantinescu Tankréd vasuti vezérigazgató is részt vettek. Az értekezleten elhatározták, hogy jövőre a kereskedelem szabadságát teljesen visszaadják. A gabona és élőállat kivitelére vonatkozólag újabb szabályokat dolgoznak ki. A tojás és a juh kiviteli illetékeit leszállítják. A tevék inig-

telét vagononként harmincezer leiről huszezer leire szállították le. A tűzifa kivitelét szabaddá fogják tenni.

Erdély juniusi állatkivitele. Erdély területéről junius hóban kivittek Ausztriába Biharpuspökin át 250 ökröt, 106 tehenet és 593 bivalyt, Érmihályfalván át 149 ökröt, 5 tehenet, 105 bivalyt, Kőtelegyánon át 1070 ökröt, 18,918 kilogram szalámit és 16.495 kg. füstölt húst. Magyarországra Érmihályfalván át 64 ökröt, Cseh-Szlovákiába 34 ökröt, 4 tehenet, Máramarosból 703 ökröt.

Oroszország idei termése. Az orosz statisztikai hivatal Moszkvában jelenti, hogy az idei aratás legkevesebb 3 milliárd pudot fog kitenni. A szabad fölösleg 500 millió pud, amelyből 200 milliót az exportra szánnak. Ukrajnában az előző évhez képest 13 százalékkal megnövekedett a vetési terület, ahol körülbelül 800 millió pudot kitevő termést várnak. Ebből 100 millió pudot exportálnának.

Miért tud a németországi és ausztriai gazda kevesebb igaerővel több munkát végezni? Mert lovának lábát állandóan, különösen megerőltetett munkák idején Kwizda-féle Fluidal dörzsöli be. Ezáltal a ló egészsége biztosítva lesz és ellenálló képessége nagy mértékben emelkedik. Igen kívánatos volna, ha a mi gazdáink is igénybe vennék ezt a minden tekintetben bevált szert. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Vételnél ügyeljünk a Kwizda névre. E nélkül értéktelen hamisítvány, 3479.

PIAC.

Országos vásárok. Augusztus hó 6-án: Prázmár, Vizakna, Szentjobb. 7-én: Bereck, Niczkyfalva, Széplak. 8-án: Aranyosmehyes, Eczel, Szilágycseh, Széplak. 9-én: Marginen, Simon, Törösvár. 10-én: Marosujvár, Merczi-falva, Resicabánya, Szászrégen, Ujpecs, Tenkeszéplak. 11-én: Kisapold, Pálos.

Kolozsvári termény piac: 100 kilogrammonként: búza 550 L, árpa 450 L, zab 500 L, tengeri 450 L. Új burgonya kg. 3 L, zöldbab kg. 6—8 L, szemes cukorborsó literre 14—16 L, ugorka darabja 1 L, karalábé darabja 1—2 L, hagyma kötegenként 1—2 L, fokhagyma 2 drb. 1 L, főzőtök darabja 5—10 L, sárgarépa kötegenként 3 L, petrezselyem kötegenként 3 L, fehér káposzta darabja 6—12 L, vörös káposzta darabja 3—8 L.

Marosvásárhelyen. Buza 68—75, tengeri 68—75, árpa 60—65, zab 45—50, új burgonya 25—30 (á 20 liter). — Tehéntej 3—4 lei literenként. Tea vaj 58—62 lei kg.-ként, júhsajt 26—27, orda 25—26 lei kilogramonként. Választott malacz 500—600 lei darabonként. Hízott sertés élősúlyban 28—34 lei klg.-ként. Székér széna 350—400. Gyapju kilója minőség szerint 50—80.

Aradi hetipiacti árak. A mai hetipiacti forgalma kissé lanyha volt, ami sok tekintetben az esőnek tulajdonítható. Zöldségféléket, gyümölcsöt, bőven lehetett vásárolni. Az élelmiszerpiacti árak a következők: tojás darabja 1.20—1.40, vaj kilója 60—80, tel literje 4—4.50, tehénturó kilója 20 lei. A baramfipiacton egy pár csirke 50—90, liba darabonként 260—340, pulyka darabonként 180—200 leiért kelt el. Terménypiacti árak: buza 460—490, rozs 470—480, zab 370—380, árpa 370—380, kukorica 380—400, korpá 240—270 lei métermázsánként. Élőállatok árai: sertés 36—38, borju 14—17, marha 16—18 lei kilonként élősúlyban. A gyümölcsfélék lényegesen olcsóbbak lettek; a kaj-szinbarack azonban megtartotta 12—14 leles

árát. Alma 4—14, ringló 2—10, körte 8—16 lei kilonként. A cukordinnye horribilis ára legjobb szállt, amennyiben egy kilót ma már 15 leiért lehetett venni, míg a görögdinnye kilója 5 lei; ellentétben az elmúlt heti árakkal, amikor is a dinnyét, mint különlegességet 30—80 leiért árusították kilonként.

Szatmári piac. Buza 78—80 klgros 400—560 lei, rozs 400—420, ujárpa 480—5105, zab 480—490, Tengeri 500—510, lucerna széna I. rendű 100—105, lóhere széna I. rendű 90—100, lóhere széna II. rendű 80—100 Alom szalma 50—60 lei, métermázsánként. Marhahus I. oszt. kilója 18—20 lei, Marhahus II. oszt. kilója 16, Borju hus I. oszt. kilója 24, Borju hus II. oszt. kilója 22, sertés hus kilója 32, szalonna kilója 56, füstölt szalonna kilója 62, 0-ás liszt kilója 9.50, főző liszt kilója 9, kenyér liszt kilója 7.50, új krumplics mázsája 140—160, zöld bab kgr. 4—5, tök drb. 5—6, ugorka drb. 30 bani, tejes kukorica cső 1 drb. 2 lei, alma kilója 5—6, körte kilója 5—6, barack kilója 12—14, szilva kilója 8—10, málna liter 10—12, csirke sütni való egy pár 50, csirke rántani való egy pár 35—40, fiatal kacsa egy pár sütni való 70—80, fiatal liba kövér 4—5 klggram 250—270, fiatal liba sovány 100—110.

Mielőtt Benzin-Motort vásárolna, kérjen ajánlatot a

„Simmering“ motorra.

A kisipar és mezőgazdaság legkedveltebb motorja 2, 3, 5—6, 7, 8 HP nagyságban készül. Továbbá motoros-fűrészeket és motoros-dinamokat (villamos központ) raktárról szállít, árajánlattal szívesen szolgál

Bartha Árpád

Sepsiszentgyörgy a Simmering Gép és Waggongyár R. T. képv.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lei. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeres áron számítatnak. — Legkisebb apróhirdetés díja 10 lei. Állást keresők részére 20 szölg 10 lei.

Kiseb gazdaságot bérbe, feles művelésre, esetleg gazdaság-önálló vezetését vállalom. Megkeresést Juhász gazdatiszt. CII—Alcsil. Aradvm. 3541

Idel természetl baltacn mag kapható kilogrammonként 35 leirt Várkonyi Imre biharpüspöki tanító gazdaságában, mázsás tételekben is. 3549.

Eladó 120 drb. négy hónapos fehér, göndör-szőrű mangalica malac. Cim: gr. Bethlen Bálint Cris-Keresd posta és vasut Nagyküküllő vm. A malacok ott helyben megtekinthetők. 3550.

Háromszáz holdas malomvállalattal kapcsolatos, berendezett gazdasághoz 500.000 leu tőkehozzájárással társat keresek, marha és sertés hizlalda berendezése céljából. Cim a kiadóban. 3548.

Kertészet minden ágában jártas szakképzett kertész kerestetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével br. Bánffy László Marosgeze, up. Marosludas cimre küldendők. 3551

Szülőkezelésben jártas gazdasági ispánt és várnőrül malomhoz melnart keresek. Dr. Kovács Dezső Nagyenyed. 3548.

Nagy gyakorlattal bíróns sajtimestert keresek, kinek gazdasági gyakorlata is van. Cim a kiadóban. 3536.

5—10000 leit és többet annak, ki gazdatisztet megfelelő bizalmi állásba helyez. „Discretio 45“ alatt a kiadóba kérek, 3535

Intézői állást keres a gazdaság, állattenyésztés, szőlészetben, erdészetben hosszú évi praxissal végzett gazdasz, elvállal bírtokek részbeni, percentuális vagy fix kezelését is. Irsa Lajos Oradea-Mare Tisza Kálmán-tér 7. 3586

Őszi vagy szőszős bükköny vetőmagot és használható műtrágyaszórót keres Vellecek Gusztáv Semlakul-Mare Temes vármegye. 3540

Motorekét bérszántásra keresek. Ajánlatot Juhász gazdatiszt CII-Alcsil Arad vm. kérek. 3547.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát“ a gazdák körében!

MIÉRT nélkülözhetetlen a kisipar és mezőgazdaság összes üzemeiben a mi

4 HP. benzinmotorunk

MA típusu, a Deutzi motorgyár

LANGEN & WOLF

gyártmánya?

A következő tulajdonságok teszik azt nélkülözhetetlenné:

Hajt: gyalugépet, furógépet, építkezési gépeket, dynamot, húsvágó gépeket, köszőrülő gépeket, köszőrülő követ, fűrészeket, körszivattyut, cseplőgépet, szecs kavagót, malmot stb.

Különös előnyei: egyszerű, kicsi, olcsó és amellet feltétlen megbízható hajtóerő, megbízható gyújtás, igen csekély benzinhasználás, semmi kezelés, hosszú élettartam, a legnagyobb mozgékonyaság, könnyű sulya miatt akár kerekeken, akár hordálványon kézzel is szállítható. Egyszerű felállítás, az egyes részek kicserélése könnyű, hatásos hűtéssel!

Ezen motor valóban mindenés és kincs a tulajdonosra nézve.

Ilyen ideális motortípus és olcsó gép még ma nem létezett!

Mi ezen motort rendkívül előnyös árban ajánljuk, mivel mi ezen motortípust több száz példányban mindenütt be akarjuk vezetni, hogy a kisipar és a mezőgazdaság racionálisan dolgozhasson és nagyobb bevételhez juthasson.

Ezen motorunk versenynélküli a világon!

Ismeretetések és árajánlatok kívánatra azonnal és ingyen!

Erdélyi Szász Gazdasági Egylet Géposztálya

Nagyszeben, Só-utca 22. sz. Segesvár, Bajor-utca 47. sz. Medgyes, Laktanyatr 15. sz.